

ปัญหากระบวนการอุทธรณ์ผลการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ
การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

กิติมา นั بسวรรณ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

นิติศาสตรมหาบัณฑิต

คณะนิติศาสตร์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2567

บทคัดย่อ

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	ปัญหากระบวนการอุทธรณ์ผลการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560
ชื่อผู้เขียน	นางสาวกิติมา นั้บสุวรรณ
ชื่อปริญญา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2567

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎี หลักการว่าด้วยการควบคุมตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างที่มีประสิทธิภาพตามหลักกฎหมายสากล และหลักกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการควบคุมตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐตามกฎหมายในประเทศไทย ประเทศเยอรมนี และประเทศสิงคโปร์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเสนอในการกำหนดหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์ผลการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 โดยมุ่งศึกษาถึงสภาพปัญหาของกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์ผลการจัดซื้อจัดจ้างที่ส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่องในการจัดซื้อจัดจ้าง และประสิทธิภาพในการควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง

ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการอุทธรณ์ผลการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 มีปัญหาในการตีความกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการจัดซื้อจัดจ้าง และประสิทธิภาพในการควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ทำให้การจัดซื้อจัดจ้างไม่ต่อเนื่อง ไม่สามารถคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของผู้อุทธรณ์ได้ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย โดยสามารถวิเคราะห์ปัญหาได้ 2 ประการ ดังนี้ 1. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ผลการจัดซื้อจัดจ้าง เนื่องจากบทบัญญัติตามกฎหมายได้กำหนดระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ไว้และกำหนดผลให้เป็นการยุติเรื่อง หากคณะกรรมการไม่สามารถพิจารณาอุทธรณ์ได้ทันภายในระยะเวลาเพื่อให้กระบวนการพิจารณาอุทธรณ์ กระชับ รวดเร็ว ไม่ส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่องของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง แต่อีกนัยหนึ่งข้อกำหนดเช่นนี้ เป็นการตัดอำนาจคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ทำให้ไม่มีอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์ต่อไปได้ จึงอาจทำให้การควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายภายในฝ่ายปกครองไม่เกิดขึ้น ในกรณีที่

คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ไม่สามารถพิจารณาอุทธรณ์ได้ทันภายในกำหนดเวลา ประกอบกับในประเด็นดังกล่าวยังมีการตีความเรื่องกรอบระยะเวลาตามกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกันในทางปฏิบัติ รวมถึงแนวคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดที่วางหลักการว่า กรณีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์แจ้งผลอุทธรณ์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องภายหลังจากครบกำหนดระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ไม่ส่งผลกระทบต่อความชอบด้วยกฎหมายของคำวินิจฉัยแต่อย่างใด จึงเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาวาระเวลาพิจารณาอุทธรณ์ตามที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้นั้น หมายความว่าอย่างไร หากคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ดำเนินการแจ้งผลต่อหน่วยงานของรัฐล่าช้าไปมากจะส่งผลกระทบต่อการจัดซื้อจัดจ้างอย่างไร 2. ปัญหาการขาดมาตรการที่เพียงพอและเหมาะสมในระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์ ทั้งมาตรการเพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างสามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง และมาตรการเพื่อให้ระงับการลงนามในสัญญาไว้ก่อน หากเป็นกรณีที่เห็นได้ว่าการลงนามในสัญญาต่อไปจะเกิดความเสียหายร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จึงมีข้อเสนอแนะให้พิจารณาแก้ไขกฎหมายเรื่องระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น และเพิ่มเติมมาตรการเพื่อให้เกิดการควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายในการจัดซื้อจัดจ้างโดยคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ซึ่งเป็นองค์กรกลางสำหรับโครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีความสำคัญหรือเกี่ยวข้องกับประโยชน์สาธารณะ โดยเพิ่มเติมบทบัญญัติที่ให้อำนาจคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์สามารถใช้ดุลพินิจซึ่งน้ำหนักระหว่างประโยชน์สาธารณะและการคุ้มครองสิทธิของผู้อุทธรณ์และออกมาตรการที่เหมาะสมระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์ เพื่อให้การควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครองไม่กระทบต่อประสิทธิภาพในการจัดซื้อจัดจ้าง และสามารถคุ้มครองประโยชน์สาธารณะและคุ้มครองสิทธิของผู้อุทธรณ์ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

ABSTRACT

Title of Independent Study	Problems with the Process of Appealing Procurement of Public Procurement and Supplies Administration ACT, B.E.2560 (2017)
Author	Miss Kitima Nubsuwan
Degree	Master of Laws
Year	2024

Purposes of the study was to examine the concepts, theories, and principles related to the effective control and audit of procurement according to international legal standards, as well as legal measures for controlling and auditing public procurement in Thailand, Germany, and Singapore. The objective is to propose appropriate guidelines for the appeal process concerning procurement decisions under the Public Procurement and Supplies administration Act, B.E. 2560 (2017). The study focuses on the problems within the appeal process for procurement results that affect the continuity of procurement and the efficiency of legal compliance oversight in procurement operations.

The study found that the appeal process for procurement decisions under the Government Procurement and Supplies Management Act B.E. 2560 (2017), still faces issues in the interpretation of the law, leading to practical problems that affect the efficiency of procurement and the effectiveness of legal compliance oversight in the procurement process. The procurement process lacks continuity, experiences delays, and fails to protect the public interest and the interests of appellants in accordance with the intent of the law. The issues can be analyzed into two main points as follows.

The first issue concerns the timeframe for appealing procurement decisions arises from the legal provisions that stipulate a specific period for reviewing appeals and invalidates the outcome when the time limit expires. If the appeal committee is unable to complete the review within the timeframe specified, so that the procurement process remains efficient and rapid without interruption. However, this stipulation restricts the authority of the committee, preventing them from further reviewing the appeal. As a result, administrative oversight and legal scrutiny may not take place. In cases where the appeal committee is unable to meet the review deadline, be inconsistent interpretations of the legal timeframe in practice and precedents from the Supreme Administrative Court, which have established that if the appeal committee delivers its ruling after the set timeframe, it does not affect the legality of the decision. Consequently, it is necessary to consider the meaning of the Act's timeframe for considering an appeal. If the period for considering an appeal does not include the process of notifying the results of the consideration, how the procurement will be affected in case the Appeals Committee's decision is delayed to provide the results.

The second issue is the lack of sufficient and appropriate measures during the appeal process. There is a need for measures to ensure that procurement can continue without interruption, as well as provisions to temporarily halt the signing of contracts if it is clear that proceeding with the contract would cause serious harm to the public interest. To address these issues, it is recommended to consider amending the law to clarify the timeframe for appeals and add measures to grant the Appeals Committee, which serves as an intermediary for reviewing appeals, the authority to exercise discretion in balancing the public interest and the protection of the appellant's rights. This would include issuing appropriate measures during the appeal process to ensure that legal oversight of administrative actions is effective, without compromising procurement efficiency, and that both public interest and the appellant's rights are adequately safeguarded.